Financieel herstelplan GGiD 2023

Inhoudsopgave

Samenvatting 3
1 Inleiding 4
2 Financiële positie GGD HN 6
3 Maximaal beschikbaar uit eigen vermogen GGD HN 6
3.1 Bestemmingsreserves 6
3.2 Algemene Reserve 7
3.3 Te bestemmen resultaat 9
3.4 Maximaal beschikbaar vanuit het eigen vermogen GGD HN 9
4 Regelgeving 10
4.1 Kadernota reserves en voorzieningen 10
4.2 Gemeenschappelijk toezichtkader gemeenten 2020 11
4.3 Ondergrens algemene reserve 11
5 Varianten belicht 12
5.1 Maximale variant 12
5.2 Minimale variant 12
5.3 Midden variant 12
6 Advies 13
Bijlage 1: Brief provincie Noord Holland 14
Bijlage 2: Uitwerking deelnemersbijdrage 3 varianten 15
Bijlage 3: Uitwerking algemene reserve 3 varianten 16
Bijlage 4 Begroting 2023 na 1e wijziging 17

Samenvatting

Op 2 november 2022 heeft het AB van GGD Hollands Noorden (GGD HN) besloten te stoppen met het GGiD. Uit dit besluit volgt dat GGD HN een verlies moet nemen ten laste van de exploitatie 2022 ter hoogte van de geactiveerde kosten ad € 3.923.290. De algemene reserve wordt hierdoor ultimo 2022 negatief. Het provinciaal financieel toezicht geeft aan dat de negatieve algemene reserve binnen een periode van 4 jaar moet worden aangezuiverd.

In voorliggend herstelplan zijn 3 varianten uitgewerkt die alle voorzien in:

1. Aanzuivering van de algemene reserve;
2. Een éénmalige bijdrage van de deelnemers;
3. De mogelijkheid voor deelnemers de éénmalige bijdrage in vier jaarlijkse termijnen te voldoen.

De volgende varianten zijn uitgewerkt:

Maximale variant. In deze variant zet GGD HN het maximaal beschikbare deel van het eigen vermogen in met als doel de éénmalige deelnemersbijdrage te minimaliseren.
Minimale variant. In deze variant zet GGHN geen eigen middelen in en wordt de afboeking in zijn geheel verhaald op de deelnemers.
Midden variant. In deze variant zet GGD HN een deel van de van het beschikbare eigen vermogen in, waarbij GGD HN de mogelijkheid behoudt om tegenvallers op te vangen en andere risico's af te dekken.

Op grond van de huidige financiële positie is bekeken wat GGD HN maximaal vanuit het eigen vermogen kan bijdragen aan het herstelplan. Hierbij zijn zowel de bestemmingsreserves als de reeds begrote stortingen en onttrekkingen van de algemene reserve tegen het licht gehouden. Op grond hiervan heeft GGD HN maximaal € 985.000 beschikbaar (maximale variant). De algemene reserve wordt hierbij ultimo 2023 teruggebracht tot nihil en de deelnemersbijdrage geminimaliseerd.

Vervolgens is de wenselijkheid onderzocht van een volledig uitgeputte algemene reserve. Hierbij is gekeken naar de eigen regelgeving en naar het toezichtkader. Tevens is bekeken op welke wijze een minimale omvang van de algemene reserve kan worden gekwantificeerd.

Op grond hiervan wordt geadviseerd te kiezen voor de midden variant, waarbij de GGD HN € 373.500 uit het eigen vermogen bijdraagt aan het herstelplan GGiD en de eenmalige deelnemersbijdrage op € 3.549.790 wordt bepaald. (zie paragraaf 5.3).

1 Inleiding

Op 2 november 2022 heeft het AB van GGD HN besloten te stoppen met het GGiD. Als gevolg hiervan dient de opgebouwde balanswaarde van het GGiD ad €3.923.290. te worden afgeboekt ten laste van het resultaat 2022 van GGD HN. Het resultaat van GGD HN over 2022 wordt hierdoor negatief. Dit negatieve resultaat wordt ten laste van de algemene reserve gebracht, waardoor deze ultimo 2022 (naar verwachting) negatief zal worden. Uitgaande van de bij de BURAP 2 gepresenteerde stand van de algemene reserve, kan het volgende (bijgestelde) beeld worden gegeven.

Algemene reserve per 31-12-2022,	**Prognose BURAP 2 2022**
Stand algemene reserve	**1.082.000**
Afboeking GGID	-3.923.290
Saldo per 31-12	**-2.841.290**
Te bestemmen resultaat' BURAP 2	*169.000*
Verwacht saldo inclusief '*te bestemmen resultaat*'	**-2.672.290**

Op grond van het Gemeenschappelijk Toezicht Kader Gemeenten 2020 (GTK Gemeenten 2020), dient GGD HN een herstelplan op te stellen om de algemene reserve binnen de periode van de meerjarenbegroting aan te zuiveren. Zie ook bijgaande brief (bijlage 1) van de provincie Noord-Holland voor de toepassing van het GTK gemeenten 2020 in relatie met het in werking treden (in 2024) van het Gemeenschappelijk Toezichtkader Gemeenschappelijke Regelingen 2022.

In het GTK 2020 gemeenten (pag.23) is de volgende passage opgenomen t.a.v. een negatieve algemene reserve:

> De omvang van de algemene reserve kan onvoldoende zijn om een rekeningtekort te dekken. Daardoor kan de algemene reserve een negatieve stand verkrijgen. Wanneer dit zich voordoet, moet de gemeente deze negatieve stand binnen de termijn van de meerjarenraming wegwerken. Lukt dit niet en is er een langere periode dan vier jaar nodig en daardoor kan niet worden voldaan aan het criterium van een 'structureel en reëel evenwicht', dan is er altijd sprake van preventief toezicht. Over de sanering van een negatieve algemene reserve maken de gemeente en de toezichthouder afspraken, die zij bestuurlijk afstemmen én vaststellen

Het AB GGD HN heeft op 2 november 2022 eveneens besloten om:

> (6) Het dagelijks bestuur op te dragen een voorstel te doen tot wijziging van de begroting 2023 GGD HN met als doel de financiële consequenties van het onder 1 genoemde besluit op te vangen en dit zo spoedig mogelijk na de besluitvorming op 2 november 2022 voor zienswijze in procedure te brengen. De begrotingswijziging uiterlijk in april 2023 ter vaststelling aan te bieden.

Naar aanleiding van dit besluit zijn in dit voorstel zijn 3 varianten uitgewerkt die voorzien in het aanzuiveren van de algemene reserve GGD HN binnen de kaders van het GTK 2020 Gemeenten. Alle varianten voorzien in een éénmalige verhoging van de deelnemersbijdrage 2023. De varianten voorzien

ook in de mogelijkheid voor deelnemers om de éénmalige bijdrage in 4-jaarlijkse termijnen te voldoen[1]. Er is geen variant uitgewerkt waarin de GGD HN de aanzuivering van het eigen vermogen via de reguliere begroting (bezuinigingen) oplost. Eerdere onderzoeken en begrotingsontwikkelingen tonen aan dat deze ruimte er niet is. Het gaat om de volgende varianten:

Maximale variant. In deze variant zet GGD HN het maximaal beschikbare deel van het eigen vermogen in met als doel de eenmalige deelnemersbijdrage te minimaliseren.
Minimale variant. In deze variant zet GGHN geen eigen middelen in en wordt de afboeking in zijn geheel verhaald op de deelnemers.
Midden variant. In deze variant zet GGD HN een deel van de van het beschikbare eigen vermogen in, waarbij GGD HN de mogelijkheid behoudt om tegenvallers op te vangen en andere risico's af te dekken.

De keuze voor één van de varianten hangt samen met afspraken en die GGD HN heeft gemaakt zoals die zijn vastgelegd in door het algemeen bestuur vastgesteld beleid en het provinciale toezichtkader.

Voor alle varianten is in bijlage 2 het effect opgenomen op de deelnemersbijdrage, en in bijlage 3 het effect op de algemene reserve

Achtereenvolgens wordt ingegaan op de financiële positie van GGD HN (2), wordt het bedrag berekend dat GGD HN maximaal de beschikbaar heeft vanuit het eigen vermogen (3), wordt de relevante regelgeving belicht (4) en worden de drie genoemde varianten afgezet tegen hetgeen in 2, 3 en 4 naar voren is gebracht (5). Afgesloten wordt met een advies (6).

[1] Indien het AB GGDHN, na de zienswijzeprocedure, besluit tot het verhogen van de deelnemersbijdrage in 2023, ontstaat hiermee een vordering van GGDHN op de deelnemers. GGDHN kan op grond van deze vordering de totale bijdrage als bate verwerken in 2023. Dit staat in principe los van het feitelijke tijdstip van betaling door deelnemers.

2 Financiële positie GGD HN

De financiële positie van GGD HN staat ook zonder de afboeking als gevolg van het stoppen met het GGiD onder druk. Dit kan het best worden bezien vanuit het meerjarig verloop van het eigen vermogen (algemene reserve en bestemmingsreserves). Geactualiseerd naar BURAP 2 2022 komt hier het volgende beeld uit naar voren.

Verloop Algemene reserve, bestemmingsreserves, Eigen vermogen (BURAP II 2022 i.c.m MJB 2023 -2026)	**BURAP 2 2022**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**
Stand per 1-1	**1.082.000**	**1.251.000**	**578.000**	**578.000**	**578.000**
Toevoeging					
Onttrekking		673.000			
Saldo per 31-12	**1.082.000**	**578.000**	**578.000**	**578.000**	**578.000**
Te bestemmen resultaat	*169.000*	*180.000*	*180.000*	*180.000*	
Verwacht saldo inclusief '*te bestemmen resultaat*'	**1.251.000**	**758.000**	**938.000**	**1.118.000**	**1.118.000**
Totaal bestemmingsreserves	**495.000**	**545.000**	**395.000**	**445.000**	**445.000**
Totaal eigen vermogen	**1.746.000**	**1.303.000**	**1.333.000**	**1.563.000**	**1.563.000**
Totaal eigen vermogen ex '*te bestemmen resultaat*'	**1.577.000**	**1.123.000**	**973.000**	**1.023.000**	**1.023.000**

Het totale eigen vermogen van GGD HN bedraagt ultimo 2022 naar verwachting € 1.746.000 (exclusief de afboeking GGiD, inclusief '*te bestemmen resultaat 2022*'). Dit eigen vermogen is deels wel, en deels niet inzetbaar voor het herstelplan GGiD. Dit wordt hieronder uiteengezet.

3 Maximaal beschikbaar uit eigen vermogen GGD HN

Het eigen vermogen van GGD HN bestaat uit de algemene reserve en een drietal bestemmingsreserves. Het eigen vermogen heeft een voor een deel een directe relatie met de (meerjaren)begroting. Dit vloeit enerzijds voort uit de expliciete bestemming die door het AB is gegeven aan bestemmingsreserves, anderzijds heeft dit te maken met bestuurlijk vastgestelde stortingen en/of onttrekkingen ten laste of ten gunste van de begroting 2023. Daarnaast zijn ontwikkelingen die zich hebben voorgedaan na opstelling van de BURAP 2 van belang om te kunnen vaststellen wat GGD HN maximaal kan bijdragen aan het herstelplan GGiD.

3.1 Bestemmingsreserves

GGD HN heeft drie bestemmingsreserves, de reserve rijksvaccinatieprogramma, de reserve gezondheidsonderzoeken en de reserve Covid 19. Op grond van de BURAP 2 en (meerjaren)begroting 2023-2026, laten deze bestemmingsreserves het volgende beeld zien.

Verloop Bestemmingsreserves (MJB 2023 -2026 & BURAP2))	BURAP 2 2022	2023	2024	2025	2026
Stand per 1-1 Reserve gezondheidsonderzoeken	**50.000**	**100.000**	**150.000**	**0**	**50.000**
Toevoeging	50.000	50.000		50.000	
Onttrekking			150.000		
	100.000	**150.000**	**0**	**50.000**	**50.000**
Stand per 1-1 Reserve rijksvacinatieprogramma	**243.000**	**111.000**	**111.000**	**111.000**	**111.000**
Toevoeging					
Onttrekking	132.000				
	111.000	**111.000**	**111.000**	**111.000**	**111.000**
Stand per 1-1 Reserve Covid 19	**284.000**	**284.000**	**284.000**	**284.000**	**284.000**
Toevoeging					
Onttrekking					
	284.000	**284.000**	**284.000**	**284.000**	**284.000**

De reserve gezondheidsonderzoeken en de reserve rijksvaccinatieprogramma zijn nodig om het beleid van GGD HN uit te voeren en worden verder buiten beschouwing gelaten.

De bestemmingsreserve Covid 19 heeft meer het karakter van een risicoreserve. De bestemming van deze reserve heeft betrekking op risico's die voortvloeien uit de afwikkeling van de coronacrisis en dan specifiek gericht op die kosten c.q. gederfde inkomsten die niet door het rijk worden vergoed.

Bij het vaststellen van BURAP 2 2022 in het DB is besloten deze reserve ook in 2023 aan te houden. Hierbij speelden 2 aspecten een rol. Het eerste aspect betrof de gederfde inkomsten t.a.v. de reizigersvaccinaties. De BURAP 2 2022 liet zien dat deze in 2022 nog steeds niet geheel zijn hersteld van de pandemie, en de verwachting is dat dit voor 2023 ook niet geheel het geval zal zijn. Tweede punt betrof de (huisvesting)verplichtingen die GGD HN is aangegaan en die soms langer doorlopen dan de op dit moment bekende horizon van de meerkostenregeling COVID 19 (medio 2023). Omdat onlangs duidelijk is geworden dat VWS op dit punt met een aparte regeling zal komen, vervalt dit risico naar verwachting.

Omdat de bestemmingsreserve Covid 19 voor een deel overeenkomstige bestedingsdoeleinden heeft met de algemene reserve, lijkt het logisch deze in te zetten voor het financieel herstelplan GGiD. De reserve heeft ultimo 2022 een stand van € 284.000. Gederfde inkomsten voor reizigersvaccinatie worden daarmee een regulier bedrijfsrisico.

3.2 Algemene Reserve

De algemene reserve van GGD HN kende (afgezien van de afboeking GGiD) ultimo 2022 een saldo van € 1.251.000. Dit is inclusief het geprognotiseerde '*nog te bestemmen resultaat*' 2022 (BURAP 2) ad € 169.000.

In de begroting voor 2023 is een onttrekking begroot aan de algemene reserve van € 673.000. Daarnaast is een storting begroot van het '*nog te bestemmen resultaat'* 2023 van € 180.000. De begrote onttrekking uit de algemene reserve bestaat uit een drietal componenten (zie oplegger begroting 2023):

> *In overeenstemming met de vastgestelde Kadernota 2023 worden in 2023 de volgende uitgaven ten laste van algemene reserve gebracht:*

1. *Doorontwikkeling JGZ (€ 50.000) (eenmalig).*
2. *Versterken van informatiebeveiliging & privacybescherming (€ 500.000).*
3. *Versterken van infectiepreventie (€ 123.000).*

Ad 1. Doorontwikkeling JGZ. Het betreft hier een éénmalige onttrekking. Aanwending van dit bedrag in het kader van het financieel herstelplan betekent dat de voorgenomen doorontwikkeling wordt bemoeilijkt c.q. moet worden stopgezet. Voorgesteld wordt deze post verder buiten beschouwing te laten voor het financieel herstelplan GGiD.

Ad 2 en 3. De onttrekkingen voor het versterken van de informatiebeveiliging & privacybescherming en infectiepreventie van in totaal € 623.000 betreffen structurele posten binnen de begroting van GGD HN. Deze structurele kosten zijn in 2023 éénmalig gedekt uit de algemene reserve.

Deze onttrekking is in de begroting 2023 (blz. 9) als volgt toegelicht:

> *De begroting 2023 is sluitend en de algemene reserve wordt overeenkomstig het Financieel herstelplan 2018 met € 180.000 opgebouwd. In overeenstemming met de vastgestelde Kadernota 2023 worden in 2023 de volgende uitgaven ten laste van algemene reserve gebracht:*
> *• Doorontwikkeling JGZ (€ 50.000 eenmalig).*
> *• Versterken van informatiebeveiliging & privacybescherming (€ 500.000).*
> *• Versterken van infectiepreventie (€ 123.000).*
> *De meerkostenregeling COVID-19 is verlengd voor 2022. De extra kosten worden incidenteel gedeclareerd bij het Ministerie van VWS. Voor 2023 is er nog geen toezegging over een meerkostenregeling COVID-19. De GGD verwacht echter, dat er op termijn extra middelen vanuit het Rijk beschikbaar gesteld worden. Voorzichtigheidshalve wordt voorgesteld de uitgaven te dekken uit de algemene reserve om een tussentijdse begrotingswijziging in 2023 te voorkomen. Mocht het Rijk de uitgaven in 2023 structureel gaan financieren, dan wordt het algemene bestuur via de bestuurlijke rapportages geïnformeerd en zal de onttrekking aan de algemene reserve niet hoeven plaatsvinden. In het meerjarenperspectief vanaf 2024 is financiering vanuit rijksmiddelen opgenomen en hebben we het voorzichtigheidsprincipe losgelaten.*

Hoewel duidelijk is dat de meerkostenregeling COVID-19 is verlengd, is de regelgeving hieromtrent verzwaard. Zo moeten GGD-en nu bijvoorbeeld vooraf een begroting indienen. Het is op dit moment niet duidelijk hoe dit gaat uitpakken.

Inmiddels is wel duidelijk geworden dat het Rijk wel middelen beschikbaar heeft gesteld voor de versterking van de infectiepreventie (minimaal voor 2023 en 2024), maar niet voor de versterking van informatiebeveiliging & privacy.

Ten aanzien van de bijdrage voor infectiepreventie kan de begrote onttrekking hierdoor vervallen. Deze wijziging wordt normaal gesproken via de 1e BURAP 2023 bestuurlijk voorgelegd. Dit neemt niet weg dat deze middelen beschikbaar komen voor inzet t.b.v. het herstelplan GGiD. (Zie verder de Kadernota 2024).

Voor de in de begroting van GGD HN opgenomen de structurele post voor informatievoorziening en privacy is het zo dat deze, zoals gezegd, in 2023 in de begroting éénmalig ten laste van de algemene

reserve is gebracht en dat voor de dekking van deze lasten vanaf 2024 een structurele bate van € 500.000 is begroot in de vorm van een verhoogde rijksbijdrage. Nu deze bijdrage niet wordt geëffectueerd, wordt GGD HN geconfronteerd met een niet sluitende meerjarenbegroting vanaf 2024. Onder meer om deze redenen zien wij op dit moment geen mogelijkheden om een bijdrage vanuit de exploitatie GGD HN vrij te maken voor het financieel herstelplan GGiD. Dit betekent ook dat de corresponderende onttrekking ad € 500.000 in 2023 niet beschikbaar is voor het herstelplan GGiD (zie verder de Kadernota 2024).

3.3 Te bestemmen resultaat

Tenslotte wordt er in meerjarenperspectief een storting ad € 180.000 geraamd vanuit het '*nog te bestemmen resultaat*' over de periode 2023 -2026. Deze storting vloeit voort uit het financieel herstelplan 2018. Deze storting heeft een 'resultaatafhankelijk' karakter; hetgeen wil zeggen dat er alleen sprake is van een storting indien de respectievelijke jaarrekeningen een batig saldo laten zien van € 180.000. Omdat dit onzeker is, ligt het niet voor de hand deze resultaatafhankelijke stortingen te betrekken in dit herstelplan.

3.4 Maximaal beschikbaar vanuit het eigen vermogen GGD HN

Recapitulerend is ten behoeve van het financieel herstelplan GGiD maximaal € 985.000 vrij te maken; enerzijds vanuit de algemene reserve, anderzijds vanuit de bestemmingsreserve Covid 19. Dit bedrag is als volgt opgebouwd:

Beschikbaarheid Financieel Herstelplan vanuit de algemene reserve en bestemmingsreserves	
Stand algemene reserve per 31 -12-2022	**1.082.000**
Bestemming resultaat Burap II	169.000
Stand algemene reserve per 01-01-2023	**1.251.000**
Doorontwikkeling JGZ	-50.000
Informatiebeveiliging en privacy	-500.000
Beschikbaar vanuit de algemen reserve	**701.000**
Beschikbaar vanuit de bestemmingsreserve Corona	284.000
Totaal beschikbaar	**985.000**

Inzet hiervan reduceert de eenmalige deelnemersbijdrage tot € 2.938.290. Dit heeft (na toevoeging van de reserve Covid 19) het volgende effect op de algemene reserve.

Uitwerking mutaties op algemene reserve per 31-12-2023 Verloop algemene reserve (BURAP II 2022 i.c.m begroting 2023)	Prognose BURAP 2 2022	Stand per 1-1 2023
Stand algemene reserve	**1.082.000**	**-2.672.290**
Onttrekking informatiebeveiliging en privacy		-500.000
Versterken infectiepreventie		--
Ontrekking JGZ		-50.000
Storting reserve corona		284.000
Afboeking GGID	-3.923.290	
Eenmalige verhoging deelnemersbijdrage		2.938.290
Saldo per 31-12	**-2.841.290**	**0**
Te bestemmen resultaat BURAP 2/Begroting 2023	*169.000*	*180.000*
Verwacht saldo inclusief '*te bestemmen resultaat*'	**-2.672.290**	**180.000**

Uit bovenstaande opsomming komt naar voren dat:

1. Binnen de reguliere exploitatie geen middelen vrij zijn te maken voor het herstelplan GGiD, daar hier vanaf 2024 reeds een tekort wordt verwacht als gevolg van het uitblijven van een rijksbijdrage voor informatiebeveiliging en privacybescherming.
2. Binnen het eigen vermogen er maximaal € 985.000 beschikbaar is voor het financieel Herstelplan GGiD. Inzet hiervan reduceert de éénmalige deelnemersbijdrage tot een totaal van € 2.938.290. De algemene reserve GGD HN wordt dan teruggebracht tot nihil.

4 Regelgeving

Indien voor de maximale variant wordt gekozen, dan wordt de éénmalige deelnemersbijdrage gereduceerd tot € 2.938.290, en wordt de algemene reserve GGD HN teruggebracht tot nihil (zie bijlage 2 voor het effect op de deelnemersbijdrage per gemeente).

Hoewel het prettig is voor de deelnemers dat hun bijdrage wordt geminimaliseerd, is het natuurlijk ook de vraag of een volledig uitgeputte algemene reserve gewenst is vanuit het oogpunt van de continuïteit van de bedrijfsvoering van GGD HN.

Bij de minimale variant en de midden variant behoudt GGD HN een algemene reserve van enige omvang. Het is goed om te bezien wat de eigen beleidskaders en de toezichthouder opmerken over het belang van een algemene reserve van enige omvang en wat deze omvang minimaal zou moeten zijn.

4.1 Kadernota reserves en voorzieningen

Ten aanzien van de algemene reserve is in de *Kadernota reserves en voorzieningen & weerstandsvermogen 2022* het volgende bepaald:

> De algemene reserve betreft dat deel van het eigen vermogen waaraan in principe geen bestemming is gegeven en welke volledig vrij besteedbaar is. De algemene reserve dient vooral als financiële buffer om plotselinge en niet voorzienbare financiële tegenvallers op te kunnen vangen.

> Over het reserveringbeleid hebben gemeenteraden van de deelnemende gemeenten afspraken gemaakt in de financiële uitgangspunten gemeenschappelijke regelingen Noord-Holland-Noord (FUGR). Volgens deze regeling is weerstandscapaciteit aanwezig bij de deelnemers van de gemeenschappelijke regeling. De deelnemende gemeenten zijn verplicht ervoor te zorgen dat de GGD beschikt over voldoende middelen om aan al de verplichtingen te kunnen voldoen.
>
> In de FUGR is afgesproken dat de algemene reserve is toegestaan om de autonome ontwikkelingen in de bedrijfsvoering af te dekken met een maximale omvang van 2,5% van de lasten van het betreffende jaar. Het algemeen bestuur heeft uitgesproken dat het belangrijk is dat de GGD voldoende vermogen beschikt. In overeenstemming met het Financieel herstelplan 2018 wordt jaarlijks een positief saldo begroot van € 180.000 waarmee de algemene reserve kan worden opgebouwd.

Deelnemers staan dus op het standpunt dat er een zekere weerstandcapaciteit bij gemeenschappelijke regelingen aanwezig dient te zijn in de algemene reserve. Hoewel er wel een maximum is bepaald voor de algemene reserve, is er geen minimum bepaald.

4.2 Gemeenschappelijk toezichtkader gemeenten 2020

Het GTK 2020 gemeenten zegt hier het volgende over:

> Uitgangspunt is dat de raad zelf – in het licht van zijn kader stellende rol – een ondergrens bepaalt voor de minimale omvang van de algemene reserve. Ten behoeve van het opvangen van tegenvallers, zoals een negatief jaarrekeningresultaat, zal namelijk altijd een buffer in stand gehouden moeten worden. Zodra de toezichthouder constateert dat de gemeente geen ondergrens hanteert, of dat de algemene reserve lager wordt dan de door de gemeente vastgestelde minimale omvang, kan de toezichthouder daarover met de gemeente in gesprek gaan

Uit bovenstaande valt op te maken dat de toezichthouder op het standpunt staat dat de Raad (in casu het dagelijks bestuur) zelf een ondergrens van de algemene reserve vast stelt. Dat een zekere omvang van de algemene reserve vanuit de toezichthouder gewenst wordt geacht moge blijken dat de toezichthouder zich het recht voorbehoudt om in dat geval met de gemeente (in casu GGD HN) in gesprek te gaan.

4.3 Ondergrens algemene reserve

Duidelijk is dat zowel de kadernota reserves en voorzieningen, als de toezichthouder geen ondergrens voorschrijven voor de algemene reserve, maar dat het wel gewenst is dat GGD HN de mogelijkheid heeft om tegenvallers op te vangen. De vraag is dan natuurlijk hoe '*de mogelijkheid om tegenvallers op te vangen*' gekwantificeerd kan worden. Hiervoor zou de volgende insteek gekozen kunnen worden.

Bij gemeenten wordt vaak expliciet (via bijvoorbeeld de nota reserves en voorzieningen), maar soms ook stilzwijgend als ondergrens voor de algemene reserve het benodigde weerstandsvermogen aangehouden. Indien dit uitgangspunt wordt toegepast op de algemene reserve van GGD HN, dan ontstaat het volgende beeld.

De totale impact van de risico's GGD HN werd bij begroting 2023 ingeschat op € 965.000. Dit was inclusief het risico GGID ad € 150.000. Exclusief GGiD gaat het derhalve om een impact van € 815.000.

Conform de begroting 2023, rekening houdend met een kans van 75%, zou voor GGD HN het benodigde weerstandsvermogen uitkomen op € 611.500.

Op grond hiervan kan GGD HN dan vanuit het eigen vermogen € 985.000 – € 611.500 (benodigd weerstandsvermogen) = € 373.500 bijdragen aan het herstelplan GGiD. De éénmalige bijdrage voor de deelnemers wordt dan met eenzelfde bedrag verlaagd. Deze benadering vormt de basis voor de in de inleiding geschetste midden variant.

5 Varianten belicht

De in de inleiding geschetste varianten zijn tegen het licht gehouden van hetgeen hierboven uiteen is gezet. In bijlage 2 is uitgewerkt wat de verschillende varianten betekenen voor de éénmalige deelnemersbijdrage in 2023 en in bijlage 3 is weergegeven wat de consequenties zijn van de verschillende varianten voor de algemene reserve ultimo 2023.

5.1 Maximale variant

In deze variant zet GGD HN het maximaal beschikbare deel van het eigen vermogen in met als doel de éénmalige deelnemersbijdrage te minimaliseren.

Hierboven is berekend dat GGD HN maximaal € 985.000 beschikbaar heeft vanuit het eigen vermogen om bij te dragen aan het financieel herstelplan GGiD. De algemene reserve wordt in deze variant teruggebracht tot nihil. De éénmalige deelnemersbijdrage wordt dan gereduceerd tot € 2.938.290. In bijlage 2 is op basis van deze variant de bijdrage per deelnemer uitgewerkt.

Het voordeel van deze variant is uiteraard dat hiermee de deelnemersbijdrage wordt geminimaliseerd. Nadeel is dat GGD HN geen mogelijkheden heeft op tegenvallers op te vangen. Dit leidt immers direct tot een negatieve algemene reserve. Dit kan al het geval zijn indien het resultaat van het lopende boekjaar 2022 onverhoopt lager uitvalt dan de nu bij de BURAP 2 2022 geprognosticeerde € 169.000.

5.2 Minimale variant

In deze variant zet GGHN geen eigen middelen in en wordt de afboeking in zijn geheel verhaald op de deelnemers.

In deze variant wordt de afboeking GGiD volledig verhaald op de deelnemers. Nadeel is uiteraard dat deelnemers in deze variant maximaal belast worden, terwijl GGD HN per saldo, door ‘meevallers’ (Infectiepreventie, COVID-meerkostenregeling voor doorlopende verplichtingen) een versterking van de vermogenspositie effectueert. Deze variant is, tegen het licht van de druk op de financiële positie van (sommige) van de deelnemers en de onderlinge solidariteit tussen deelnemers en aan hen verbonden partijen, moeilijk te rechtvaardigen.

5.3 Midden variant

In deze variant zet GGD HN € 373.500 van de van het beschikbare eigen vermogen ad € 985.0000 in, waarbij GGD HN de mogelijkheid behoudt om voor € 611.500 tegenvallers op te vangen en de geïnventariseerde risico’s uit de begroting 2023 af te dekken.

In deze variant wordt de deelnemersbijdrage dan logischerwijs met € 373.500 verlaagd, waarmee GGD HN zelf substantieel bijdraagt aan het verlies dat voortvloeit uit het besluit te stoppen met het GGiD.

5.4 Advies

Conclusie is dat er in het geval van GGD HN, noch door het dagelijks bestuur, noch door de toezichthouder, een minimum voor de algemene reserve is vastgelegd, maar dat uit geraadpleegde stukken blijkt wel dat een zekere omvang van de algemene reserve wel wenselijk wordt geacht.

Alles overziend leidt dit tot het advies om te kiezen voor de midden variant, waardoor wordt voorgesteld:

1. De begroting 2023 als volgt te wijzigen:
   - de deelnemersbijdrage 2023 naar rato van het aantal inwoners per 1 januari 2022 éénmalig te verhogen met een bedrag van € 3.549.790 en dit bedrag te storten in de algemene reserve;
   - deelnemers in staat te stellen de éénmalige bijdrage in 4-jaarlijkse termijnen te voldoen en hier zo nodig nadere afspraken over te maken;
   - de bestemmingsreserve corona op te heffen en het saldo ad € 284.000 toe te voegen aan de algemene reserve.
2. De onttrekking ad € 123.000 t.b.v. infectiepreventie uit de algemene reserve in 2023 via BURAP 1 2023 ongedaan te maken, onder verrekening met een extra rijksbijdrage.

Bijlage 1: Brief provincie Noord Holland

Provincie Noord-Holland

POSTBUS 3007 | 2001 DA HAARLEM

Aan het bestuur van GGD Hollands Noorden
Postbus 9276
1800 GG ALKMAAR

Gedeputeerde Staten
Uw contactpersoon
J.Q.L.A.V. Egberts
AD/KAB/KAB

Telefoonnummer 023 514 3065
jurriaan.egberts@noord-holland.nl

Verzenddatum

11 november 2022

Kenmerk

1765515/1927974

Uw kenmerk

Betreft: financiële positie 2023

Geacht bestuur,

Op 7 juli jl. ontvingen wij van u de begroting 2023 en jaarrekening 2021, zoals vastgesteld in de vergadering d.d. 6 juli 2022.

Wij hebben deze stukken inmiddels geanalyseerd. Wij hebben daarbij onder meer gekeken naar het weerstandsvermogen, de sluitendheid van de begroting en de financieringspositie. Het verheugt ons te constateren dat onze bevindingen geen aanleiding hebben gegeven voor nadere acties.

Uit ambtelijke informatie hebben wij vernomen dat uw bestuur heeft besloten om het project GGiD stop te zetten. De gemaakte kosten ad € 4 mln. zullen gedekt worden vanuit de algemene reserve. Als gevolg hiervan zal deze reserve een negatieve stand gaan vertonen. Dit is niet toegestaan. Wij verwachten dat deze reserve zo snel mogelijk, maar uiterlijk binnen de (meerjaren)begroting 2023-2026, wordt aangevuld. Wij vertrouwen erop dat u hierop zal toezien.

Mochten er nog vragen zijn dan kunt u contact opnemen met de contactpersoon die staat genoemd in het briefhoofd.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland,
namens dezen,

plv. sectormanager Kabinet,
dhr. R.W. Timmers

Deze brief is digitaal vastgesteld en daarom niet ondertekend

Postbus 3007
2001 DA Haarlem
Telefoon (023) 514 3143

Houtplein 33
2012 DE Haarlem
www.noord-holland.nl
Kvk-nummer 34362354
Btw-nummer NL.0010.03.124.B.08

Bijlage 2: Uitwerking deelnemersbijdrage 3 varianten

Inwoners per 01-01-2022:	669.088	Maximale variant	Minimale variant	Midden variant
Deelnemersbijdrage:		2.938.290	3.923.290	3.549.790
Bedrag per inwoner:		4,39	5,86	5,31
Bijdrage eigen vermogen GGDHN		985.000	0	373.500
Alkmaar	110.254	484.179	646.490	584.943
Bergen	29.726	130.541	174.303	157.709
Castricum	36.205	158.994	212.293	192.083
Den Helder	56.568	248.418	331.694	300.117
Dijk en Waard	87.730	385.265	514.417	465.444
Drechterland	19.956	87.636	117.015	105.875
Enkhuizen	18.657	81.932	109.398	98.983
Heiloo	24.354	106.950	142.803	129.208
Hollands Kroon	48.703	213.879	285.577	258.390
Hoorn	74.024	325.075	434.050	392.728
Koggenland	23.045	101.202	135.128	122.263
Medemblik	45.348	199.145	265.904	240.590
Opmeer	12.072	53.014	70.786	64.047
Schagen	46.841	205.702	274.659	248.511
Stede Broec	21.867	96.029	128.220	116.014
Texel	13.738	60.330	80.555	72.886
Totaal Deelnemersbijdrage	669.088	2.938.290	3.923.290	3.549.790
Totaal deelnemersbijdrage incl. bijdrage eigen vermogen GGDHN		3.923.290	3.923.290	3.923.290

Bijlage 3: Uitwerking algemene reserve 3 varianten

In onderstaande tabel wordt een prognose gegeven van de stand van de algemene reserve per 31-12-2023 voor de drie varianten. Dit met in achtneming van:

1. Een resultaat van de jaarrekening 2022 conform de prognose BURAP 2 van € 169.000, en een storting daarvan in de algemene reserve.
2. Het terugdraaien van de geraamde onttrekking in 2023 t.b.v. infectieziektebestrijding ad € 123.000.
3. De toevoeging van het saldo van de bestemmingsreserve Corona ad € 284.000 aan de algemene reserve.
4. Het niet betrekken van de geraamde onttrekkingen in 2023 t.b. JGZ en Informatievoorziening en privacy in alle drie de varianten.
5. Het niet betrekken van het *nog te realiseren resultaat* 2023 ad € 180.000 in het herstelplan GGiD in alle drie de varianten.

Effect varianten op algemene reserve per 31-12-2023 **Verloop algemene reserve** (BURAP II 2022 i.c.m MJB 2023 -2026)	**Prognose BURAP 2 2022**	Maximale variant **Stand per 1-1 2023**	Minimale Variant **Stand per 1-1 2023**	Midden variant **Stand per 1-1 2023**
Stand algemene reserve	**1.082.000**	**-2.672.290**	**-2.672.290**	**-2.672.290**
Onttrekking informatiebeveiliging en privacy		-500.000	-500.000	-500.000
Ontrekking JGZ		-50.000	-50.000	-50.000
Storting reserve corona		284.000	284.000	284.000
Afboeking GGID	-3.923.290			
Eenmalige verhoging deelnemersbijdrage		*2.938.290*	*3.923.290*	*3.549.790*
Saldo per 31-12	**-2.841.290**	**0**	**985.000**	**611.500**
Te bestemmen resultaat BURAP 2/MJB 2023-2026	*169.000*	*180.000*	*180.000*	*180.000*
Verwacht saldo inclusief '*te bestemmen resultaat*'	**-2.672.290**	**180.000**	**1.165.000**	**791.500**

Bijlage 4 Begroting 2023 na 1e wijziging

In onderstaand tabel worden de baten en lasten weergegeven van de vastgestelde primaire begroting 2023.

Begroting 2023 primair (bedragen x € 1.000)	Baten	Lasten	Saldo
Uitvoering GR-taken en aanvullende diensten	46.102	34.357	11.745
Overhead	240	12.428	-12.188
Heffing VPB			-
Bedrag onvoorzien			-
Saldo van baten en lasten	46.343	46.786	-443
Toevoegingen/onttrekkingen aan de reserves:			
Jeugdgezondheidszorg (JGZ)	50		50
Informatiebeveiliging en privacybescherming	500		500
Infectiepreventie	123		123
Gezondheidsonderzoeken		50	-50
Mutatie reserves	673	50	623
Resultaat	**47.016**	**46.836**	**180**

De wijzigingen als gevolg van het financieel herstelplan GGiD op de primaire begroting zijn in onderstaande tabel gespecificeerd:

Wijzigingen 2023 (bedragen x € 1.000)	Baten	Lasten	Saldo
Uitvoering GR-taken en aanvullende diensten			-
Overhead			-
Heffing VPB			-
Bedrag onvoorzien			-
Saldo van baten en lasten	-	-	-
Toevoegingen/onttrekkingen aan de reserves:			
Jeugdgezondheidszorg (JGZ)			-
Informatiebeveiliging en privacybescherming			-
Infectiepreventie			-
Gezondheidsonderzoeken			-
Financieel herstelplan GGiD	3.550	3.550	-
Bestemmingsreserve Corona	284	284	-
Mutatie reserves	3.834	3.834	-
Resultaat	**3.834**	**3.834**	-

In onderstaande tabel wordt het overzicht van baten en lasten weergegeven na verwerking van de wijzigingen.

Begroting 2023 na 1e wijziging (bedragen x € 1.000)	Baten	Lasten	Saldo
Uitvoering GR-taken en aanvullende diensten	46.102	34.357	11.745
Overhead	240	12.428	-12.188
Heffing VPB			-
Bedrag onvoorzien			-
Saldo van baten en lasten	46.343	46.786	-443
Toevoegingen/onttrekkingen aan de reserves:			
Jeuggezondheidszorg (JGZ)	50		50
Informatiebeveiliging en privacybescherming	500		500
Infectiepreventie	123		123
Gezondheidsonderzoeken		50	-50
Financieel herstelplan GGiD	3.550	3.550	-
Bestemmingsreserve Corona	284	284	-
Mutatie reserves	4.507	3.884	623
Resultaat	**50.850**	**50.670**	**180**